

tettségből fakadó zsarnoki ténykedése, kegyetlen megtorlásai, zsoldosainak fékezhetlensége, gátlástalan rablásai, gyilkosságai, szexuális túlkapásai végül is összeküvéseket, majd nyílt ellenállást váltott ki, az államhatalommal és a kereszténységgel szemben elementáris erejű pogánylázadás kirobbanását eredményezte, amelynek áldozatául esett számtalan kereszténnyel együtt sok pap és szerzetes, köztük a kiváló teológus és lánglelkű térítő, szent Gellért püspök is.

A trónra emelt Vazul-fi, I. Endre néhány életben maradt püspökkel keresztény ordo szerint koronáztatta meg magát, elrendelte, hogy a nép körében, „aki a scythiai, ősi pogány szokást el nem hagyja, s nyomban vissza nem tér Jézus Krisztus igaz vallására, és nem hallgat a szent törvényre, amelyet az isteni király, István adott volt, fej- és jószágvesztéssel bűnhődjön”. Oltalmába vette a papságot, visszaállította a keresztény szertartásokat, parancsot adott a lerombolt és elpusztított templomok helyreállítására, tehát valóságosan arra törekedett, hogy népe számára igaz „rex et sacerdos” legyen. Vele egy időben lépett fel Hildebrand bencés szerzetes, a későbbi VII. Gergely pápa, akinek radikális reformtörekvései már egészen más ideológiai és politikai perspektívába állították a világi uralkodók és az egyház viszonyát.



ADORJÁNIENDRE: I. BÉLA